

JB 2007/199

Centrale Raad van Beroep

7 augustus 2007, 05/5590 WWB; 06/524 WWB; LJN BB1469 k.

(Mr. Simons

Mr. Van der Kolk-Severijns

Mr. Van Viegen)

A te B (hierna: appellante),
tegen de uitspraak van de rechtbank
Maastricht van 28 juli 2005,
04/1379 (hierna: aangevallen uitspraak), in
het geding tussen:
appellante,
en
het Dagelijks Bestuur van het openbaar
lichaam Kompas,
Gemeentelijk Collectief voor Werk,
Inkomen & Zorg te Nuth,
(hierna: Dagelijks Bestuur).

Delegatie, Gebrek, Ambtshalve toetsen

[Awb - 10:13; 10:15; 10:17; WGR - 1; 10;
WBB - 58]

» Samenvatting

Ten tijde van het nemen van dit besluit was van kracht de op 25 december 2003 in werking getreden Gemeenschappelijke regeling van Kompas, Gemeentelijk collectief voor werk, inkomen & zorg, De Regeling Kompas betreft zowel bevoegdheden van de gemeenteraden als van de colleges van B&W. Gebleken is dat de Regeling Kompas uitsluitend door de raden van de drie deelnemende gemeenten (Simpelveld, Nuth en Voerendaal) is aangegaan en dat deze kan worden gewijzigd bij besluit van de raden van de deelnemende gemeenten. Aan de bestuursorganen van het openbaar lichaam Kompas komen geen bevoegdheden toe die volgens de hier aan de orde zijnde wettelijke voorschriften berusten bij de colleges van de B&W van de deelnemende gemeenten. De raden kunnen immers geen

bevoegdheden overdragen aan het bestuur van een openbaar lichaam die zij zelf niet bezitten. Dit brengt mee dat het dagelijks bestuur niet bevoegd was het besluit van 5 augustus te nemen. Gelet daarop en mede gelet op art. 58 WBB, berust de desbetreffende bevoegdheid (nog) bij het college.

Mede met het oog op een definitieve beslechting van het geschil heeft de Raad aan het dagelijks bestuur gevraagd deze zaak voor te leggen aan het college. Bij de op 27 december 2006 door de Raad ontvangen brief van het dagelijks bestuur is gevoegd een besluit van het college van 19 december 2006, waarin het college verklaart uitdrukkelijk besloten te hebben het besluit van 5 augustus 2005, inclusief het daaraan ten grondslag liggende beleid, voor zijn rekening te nemen. Daarvan uitgaande zal de Raad vervolgens bezien of de rechtsgevolgen van het te vernietigen besluit van 5 augustus 2005 in stand kunnen worden gelaten.

[beslissing/besluit](#)

» Uitspraak

I. Procesverloop

Namens appellante heeft mr. R.H.L. van de Laar, advocaat te Heerlen, hoger beroep ingesteld.

Het Dagelijks Bestuur heeft een verweerschrift ingediend.

De rechtbank heeft een nader besluit van het Dagelijks Bestuur van 5 augustus 2005, een daartegen gericht beroepschrift en een verweerschrift doorgezonden aan de Raad.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 24 oktober 2006. Appellante heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. Van de Laar en Dagelijks Bestuur door F.H.M.

Lempens, werkzaam bij het openbaar lichaam Kompas.

De Raad heeft het onderzoek heropend en vervolgens bij brief van 27 november 2006 inlichtingen gevraagd aan het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur heeft daarop bij op 27 december 2006 door de Raad ontvangen brief een brief van het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Simpelveld (hierna: College) van 19 december 2006 aan de Raad gezonden.

Met toestemming van partijen heeft de Raad bepaald dat een nadere zitting achterwege blijft, waarna het onderzoek is gesloten.

II. Overwegingen

1.1. De Raad gaat uit van de volgende in dit geding van belang zijnde feiten en omstandigheden.

1.2. Appellante en haar echtgenoot ontvingen in de periode van 12 augustus 2002 tot 21 januari 2003 een uitkering ingevolge de Algemene bijstandswet (hierna: Abw) naar de norm voor gehuwden. Vanaf 21 januari 2003 ontving appellante bijstand naar de norm voor een alleenstaande ouder, en een woonkostentoeslag.

1.3. Bij besluiten van 15 april 2004 – voor zover in dit geding van belang – heeft het Dagelijks Bestuur de bijstand van appellante met ingang van 1 september 2003 beëindigd (lees: ingetrokken) op de grond dat appellante vanaf die datum kon beschikken over inkomsten uit een WAO-uitkering en een toeslag ingevolge de Toeslagenwet, waarmee zij in haar bestaanskosten kon voorzien. Verder heeft het Dagelijks Bestuur aan appellante meegedeeld dat op grond van dringende redenen wordt afgezien van terugvordering van de over de periode van 12 augustus 2002 tot 21 januari 2003 tot een te hoog

bedrag verleende bijstand. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur vastgesteld dat aan appellante over de periode van 23 april 2003 tot 1 september 2003 (achteraf) een WAO-uitkering en een toeslag ingevolge de Toeslagenwet zijn toegekend. Het Dagelijks Bestuur heeft deze middelen alsnog in aanmerking genomen en de over die periode aan appellante verleende bijstand en (een deel van) de woonkostentoeslag met toepassing van artikel 82, aanhef en onder a, van de Abw van haar teruggevorderd tot een bedrag van € 1.981,10. Ter zake daarvan heeft verrekening met het UWV plaatsgevonden. Voorts heeft het Dagelijks Bestuur de aan appellante vanaf februari 2003 verleende, nog niet met de bijstand verrekende voorschotten tot een bedrag van € 634,59 van haar teruggevorderd, welk bedrag door middel van maandelijkse inhoudingen van € 50,= zal worden verrekend met de nog aan appellante toe te kennen bijstand, verband houdende met de intrekking van de WAO-uitkering met ingang van 17 maart 2004.

1.4. Bij besluit van 6 augustus 2004 heeft het Dagelijks Bestuur de tegen de besluiten van 15 april 2004 gemaakte bezwaren gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond verklaard. Daarbij is het bedrag van de eerste hiervoor genoemde terugvordering bijgesteld naar € 1.582,86, aangezien was gebleken dat slechts tot dit bedrag feitelijk met het UWV was verrekend. Het Dagelijks Bestuur heeft het resterende bedrag beschouwd als het bedrag aan bijstand waarop appellante over de maanden april, mei en juni van 2003 (nog) recht had.

2. De rechtbank heeft – met bepalingen omtrent de proceskosten en het griffierecht – het tegen het besluit van 6 augustus 2004 ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd, en het Dagelijks Bestuur opgedragen een nieuw besluit te nemen op de bezwaren van appellante. Daarbij heeft de rechtbank

overwogen dat het besluit van 6 augustus 2004 wat de terugvordering betreft ten onrechte niet op de Wet werk en bijstand (hierna: WWB) is gebaseerd en dat dienaangaande alsnog een belangenafweging dient plaats te vinden, waarbij is aangetekend dat het terugvorderingsbeleid van het Dagelijks Bestuur niet aanvaardbaar wordt geacht. De rechtbank heeft ten slotte geoordeeld dat de terugvordering en de verrekening van de voorschotten wel kan worden aanvaard.

3. Appellante heeft zich in hoger beroep gemotiveerd tegen de aangevallen uitspraak gekeerd.

4. Ter uitvoering van de aangevallen uitspraak heeft het Dagelijks Bestuur op 5 augustus 2005 een nieuw besluit op bezwaar genomen, waarbij – voor zover in dit geding van belang – de terugvordering van de bijstand en de voorschotten tot de in het besluit van 6 augustus 2004 genoemde bedragen zijn gehandhaafd, thans onder toepassing van artikel 58, eerste lid, aanhef en onder d en f, van de WWB.

5.1. De Raad komt tot de volgende beoordeling.

5.2. De Raad merkt het besluit van 5 augustus 2005 aan als een besluit dat op de voet van de artikelen 6:18, tweede lid, en 6:19, eerste lid, in verbinding met artikel 6:24 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) bij de beoordeling moet worden betrokken.

5.3. De Raad stelt vervolgens vast dat het besluit van 5 augustus 2005 geheel in de plaats is gekomen van hetgeen in het besluit van 6 augustus 2004 over de terugvordering is besloten, zodat appellante geen belang meer heeft bij een beslissing op het hoger beroep tegen de aangevallen uitspraak. Dit brengt mee dat het hoger beroep niet-ontvankelijk moet worden verklaard.

5.4.1. De Raad overweegt met betrekking tot het besluit van 5 augustus 2005 allereerst – ambtshalve – over de bevoegdheid van het Dagelijks Bestuur om tot terugvordering, verrekening en invordering over te gaan het volgende.

5.4.2. Ten tijde van het nemen van dit besluit was van kracht de op 25 december 2003 in werking getreden Gemeenschappelijke regeling van Kompas, Gemeentelijk collectief voor werk, inkomen & zorg (hierna: Regeling Kompas). Op grond van artikel 5, eerste lid, van de Regeling Kompas voert het openbaar lichaam Kompas onder andere de taken uit in het kader van de WWB en van enkele andere wetten waarvan de uitvoering aan gemeenten, al dan niet in medebewind, is opgedragen.

5.4.3. In artikel 1, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat de raden en de colleges van burgemeester en wethouders van twee of meer gemeenten afzonderlijk of tezamen, ieder voor zover zij voor de eigen gemeente bevoegd zijn, een gemeenschappelijke regeling kunnen treffen ter behartiging van de belangen van die gemeenten. Voorts dient ingevolge artikel 10, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen – voor zover hier van belang – de gemeenschappelijke regeling aan te geven welke bevoegdheden de besturen van de deelnemende gemeenten aan het bestuur van het openbaar lichaam overdragen.

5.4.4. De Regeling Kompas betreft zowel bevoegdheden van de gemeenteraden als van de colleges van burgemeester en wethouders. Uit de gedingstukken en het verhandelde ter zitting is de Raad gebleken dat de Regeling Kompas uitsluitend door de raden van de drie deelnemende gemeenten (Simpelveld, Nuth en Voerendaal) is aangegaan en dat deze – zo volgt uit artikel 27, eerste lid, van de Regeling Kompas – kan worden gewijzigd

bij besluit van de raden van de deelnemende gemeenten.

5.4.5. Uit het voorgaande volgt dat aan de bestuursorganen van het openbaar lichaam Kompas geen bevoegdheden toekomen die volgens de hier aan de orde zijnde wettelijke voorschriften berusten bij de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten. De raden kunnen immers geen bevoegdheden overdragen aan het bestuur van een openbaar lichaam die zij zelf niet bezitten. Dit brengt mee dat het Dagelijks Bestuur niet bevoegd was het besluit van 5 augustus 2005 te nemen. Gelet daarop en mede gelet op artikel 58 van de WWB, berust de desbetreffende bevoegdheid (nog) bij het College.

5.4.6. Op grond van het voorgaande komt de Raad tot de conclusie dat het beroep voor zover dat geacht wordt mede te zijn gericht tegen het besluit van 5 augustus 2005 gegrond dient te worden verklaard, en dat dit besluit wegens strijd met de wet dient te worden vernietigd.

5.5.1. Mede met het oog op een definitieve beslechting van het geschil heeft de Raad aan het Dagelijks Bestuur gevraagd deze zaak voor te leggen aan het College. Bij de op 27 december 2006 door de Raad ontvangen brief van het Dagelijks Bestuur is gevoegd een besluit van het College van 19 december 2006, waarin het College verklaart uitdrukkelijk besloten te hebben het besluit van 5 augustus 2005, inclusief het daaraan ten grondslag liggende beleid, voor zijn rekening te nemen.

5.5.2. Daarvan uitgaande zal de Raad vervolgens bezien of de rechtsgevolgen van het te vernietigen besluit van 5 augustus 2005 in stand kunnen worden gelaten.

5.5.3. Ter zitting van de Raad is namens appellante verklaard dat de juistheid van het teruggevorderde bedrag van € 1.582,36 niet langer wordt betwist.

5.5.4. Naar het oordeel van de Raad heeft het Dagelijks Bestuur het bedrag van de terugvordering van de aan appellante vanaf 23 januari 2003 verleende voorschotten en de wijze waarop dat bedrag is berekend genoegzaam toegelicht. Appellante heeft niet kunnen aangeven waarom het bedrag van € 634,59 onjuist is. De Raad gaat dan ook uit van de juistheid van het door het Dagelijks Bestuur berekende bedrag.

5.5.5. Het voorgaande brengt mee dat is voldaan aan de voorwaarden voor terugvordering van de hiervoor genoemde bedragen, wat de naderhand over de in geding zijnde periode verkregen middelen betreft met toepassing van artikel 58, eerste lid, aanhef en onder f, onder 1, van de WWB en wat de voorschotten betreft met toepassing van artikel 58, eerste lid, aanhef en onder d, van de WWB.

5.5.6. Met verwijzing naar de aangevallen uitspraak heeft appellante verder aangevoerd dat het beleid van het Dagelijks Bestuur niet aanvaardbaar is en – subsidiair – dat, anders dan het Dagelijks Bestuur heeft overwogen, in de situatie van appellante sprake is van bijzondere omstandigheden die ertoe dwingen geheel of gedeeltelijk van terugvordering af te zien.

5.5.7. Het beleid van het Dagelijks Bestuur is neergelegd in beleidsregels debiteuren. Ten aanzien van dit beleid heeft de directeur van het openbaar lichaam Kompas, gelet op de ontwikkelingen in de jurisprudentie op dit punt, op 1 augustus 2005 een uitvoeringsrichtlijn opgesteld. De Raad begrijpt de wijze waarop bij besluiten als de onderhavige met ingang van die datum van de bevoegdheid tot terugvordering gebruik wordt gemaakt aldus, dat in beginsel altijd tot terugvordering wordt overgegaan, tenzij er sprake is van dringende redenen. Over de vraag wat dringende redenen zijn, is in de uitvoeringsrichtlijn het volgende opgenomen: “Bij dringende redenen is niet

primair of uitsluitend gedacht aan financiële redenen. Er is ruimte voor het meewegen van zowel financiële als niet-financiële omstandigheden. Nadrukkelijk geldt dat steeds van geval tot geval aan de hand van alle omstandigheden de situatie van de betrokkene moet worden beoordeeld. Bij deze beoordeling wordt aansluiting gezocht bij de bestaande jurisprudentie.’’.

5.5.8. De Raad is van oordeel dat met dit beleid niet buiten de grenzen van een redelijke beleidsbepaling wordt getreden, voor zover dit ziet op een situatie – zoals in het geval van appellante – waarin sprake is van naderhand beschikbaar gekomen middelen die betrekking hebben op een periode waarover eerder bijstand is verleend. De Raad verwijst naar zijn uitspraak van 18 juli 2006, LJN AY5325, waarin dit oordeel ook is neergelegd. De Raad ziet geen redenen om tot een ander oordeel te komen voor de situatie waarin sprake is van verlening van voorschotten tot een hoger bedrag dan het bedrag waarop appellante uiteindelijk na toekenning van de bijstand als alleenstaande ouder recht had.

5.5.9. In hetgeen appellante heeft aangevoerd over haar financiële problemen als gevolg van de detentie van haar echtgenoot ziet de Raad evenals het Dagelijks Bestuur geen dringende redenen in de zin van het hiervoor omschreven beleid.

5.5.10. De Raad stelt vervolgens vast dat het besluit van 5 augustus 2005 met dat beleid in overeenstemming is. De Raad ziet geen grond voor het oordeel dat het College, met overeenkomstige toepassing van 4:84 (slot) van de Awb, van het beleid had behoren af te wijken. In dit verband overweegt de Raad nog dat het Dagelijks Bestuur op toereikende wijze heeft gemotiveerd dat aan het feit dat het Dagelijks Bestuur wegens dringende redenen van terugvordering van de kosten

van bijstand over de periode van 12 augustus 2002 tot 21 januari 2003 heeft afgezien, niet zonder meer de conclusie moet worden verbonden dat ook van de thans in geding zijnde terugvorderingen moet worden afgezien. Deze zijn terecht op hun eigen merites beoordeeld.

5.5.11. Gelet op het voorgaande ziet de Raad inderdaad aanleiding de rechtsgevolgen van het te vernietigen besluit van 5 augustus 2005 in stand te laten. Daarbij betreft de Raad dat na de hiervoor gegeven beoordeling van de door appellante tegen (het bedrag van) de terugvorderingen aangevoerde gronden geen zelfstandige gronden resteren tegen de verrekening of de invordering, en dat op die punten ook geen nadere besluitvorming nodig is, in aanmerking genomen de verrekening van de bijstand over de periode van 23 april 2003 tot 1 september 2003 met het UWV en de inhouding van een bedrag van € 50,= op de lopende bijstandsuitkering van appellante vanaf 1 april 2004.

5.6. De Raad ziet ten slotte aanleiding het Dagelijks Bestuur te veroordelen in de proceskosten van appellante in hoger beroep, begroot op € 644,= voor verleende rechtsbijstand.

III. Beslissing

De Centrale Raad van Beroep;

Recht doende,

Verklaart het hoger beroep niet-ontvankelijk;

Verklaart het beroep tegen het besluit van 5 augustus 2005 gegrond;

Vernietigt het besluit van 5 augustus 2005;

Bepaalt dat de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand blijven;

Veroordeelt het Dagelijks Bestuur in de proceskosten van appellante in hoger beroep tot een bedrag van € 644,=, te betalen door het openbaar lichaam Kompas;

Bepaalt dat het openbaar lichaam Kompas aan appellante het in hoger beroep betaalde griffierecht van € 105,= vergoedt.

» Noot

1. Het komt niet zo vaak voor dat de rechter constateert dat sprake is van een bevoegdheidsgebrek omdat niet voldaan is aan de bepalingen van delegatie van afdeling 10.1.2 Awb. Hier gaat het om twee zaken waarin ambtshalve wordt getoetst of wel sprake is van een bevoegd krachtens delegatie genomen besluit. Nadat de Centrale Raad van Beroep vaststelt dat er sprake is van een ondeugdelijke delegatie respectievelijk het ontbreken van een delegatiegrondslag, wordt vervolgens bepaald welke gevolgen hieraan verbonden moeten worden. Met name de hierboven opgenomen zaak inzake het openbaar lichaam Kompas is interessant, omdat een uitweg wordt gevonden via een bestuurlijke lus. In punt 2 wordt voor beide zaken het delegatiegebrek geanalyseerd. In punt 3 komt de ambtshalve toetsing aan de orde. In punt 4 en 5 wordt tot slot de door de Raad gekozen uitweg besproken.

2. In de zaak van CRvB 7 augustus 2007, nr. 06/2474 WBB en 06/2475 WWB, «JB» 2007/200 betrof het een gemeenschappelijke regeling ISD Noordenkwartier. Aan het dagelijks bestuur van deze Regeling hadden de colleges van B&W van de gemeenten Leek, Marum en Noorderveld, blijkens de Regeling, de taak opgedragen om namens de betreffende colleges te besluiten tot het verlenen van bijstand of uitkering op grond van art. 40 jo. 11 Wet werk en bijstand. De colleges hadden echter beoogd de bevoegdheid van de betreffende colleges over te dragen. Hierin zit volgens de Raad een

inconsequentie. Uit de taakomschrijving blijkt door het gebruik van het woord “namens” dat, gelet op de definitie van delegatie in art. 10:13 Awb en die van mandaat in art. 10:1 Awb, slechts kan zijn bedoeld: mandaat. Immers in dat geval spreekt art. 10:1 Awb van het in naam van een bestuursorgaan nemen van besluiten. Art. 10:10 Awb schrijft voor dat het krachtens mandaat genomen besluit vermeldt namens welk bestuursorgaan het is genomen. De definitie van delegatie in art. 10:13 Awb stelt dat bij delegatie het bestuursorgaan zijn bevoegdheid tot nemen van besluiten aan een ander overdraagt. Met andere woorden: wil men delegatie bewerkstelligen dan moet dit ondubbelzinnig blijken uit de gebezigde woorden. Bestuursorganen doen er daarbij verstandig aan aansluiting te zoeken bij de terminologie van de Algemene wet bestuursrecht.

In de hier opgenomen Limburgse zaak betrof het eveneens een gemeenschappelijke regeling, genaamd Kompas. Volgens deze regeling voert Kompas voor de gemeenten Simpelveld, Voerendaal en Nuth sociale wetgeving, zoals de Wet werk en bijstand, uit. Bedoeld is hier de taken die voortvloeien uit de Wet werk en bijstand en enige andere wetten. De daadwerkelijke uitvoering ligt bij de bestuursorganen van het openbaar lichaam Kompas voor zover aan hen daartoe publiekrechtelijke bevoegdheden zijn toegekend. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam Kompas heeft een besluit genomen op grond van art. 58 lid 1 WBB tot terugvordering, verrekening en invordering (hierna: terugvorderingsbesluit) van teveel ontvangen bijstand. In genoemde bepaling wordt deze bevoegdheid geattribueerd aan het college van B&W. Wil het dagelijks bestuur van Kompas bevoegd zijn, dan moet de bevoegdheid aan haar gedelegeerd zijn door de colleges van de deelnemende gemeenten op grond van art. 1 lid 1 en art. 10 lid 1 WGR. Alleen dan is er volgens art.

10:13 jo. 10:15 Awb sprake van een rechtsgeldige delegatie. De Centrale Raad van Beroep stelt echter vast dat de gemeenschappelijke regeling Kompas uitsluitend is aangegaan door de raden van de drie deelnemende gemeenten en niet, zoals hier vereist, mede door de colleges van B&W. Een expliciet delegatiebesluit van, in casu, het college van Simpelveld ontbreekt.

3. In beide zaken ging het hier mis. In de zaak ISD Noordenkwartier omdat het delegerend besluit twijfel zaaide door gebruik te maken van de term “namens”, hetgeen wijst op mandaat. Dit is in strijd met de rechtszekerheid. In de zaak Kompas ontbreekt een delegatiebesluit. De Centrale Raad van Beroep stelde deze gebreken in hoger beroep ambtshalve vast. Nu het de bevoegdheid van een bestuursorgaan betref, een bepaling van openbare orde, is de Raad verplicht ook buiten de grenzen van het geding, zoals afgebakend door art. 8:69 Awb jo. art. 21 lid 1 Beroepswet dit aspect ambtshalve te toetsen (P.A. Willemsen, *De grenzen van de rechtsstrijd in het bestuursrechtelijk beroep en hoger beroep in rechtsvergelijkend perspectief*, Deventer: Kluwer 2005, p. 85-87; A.J. Bok, ‘Omvang van het beroep’, in: JB Select, Den Haag: Sdu Uitgevers 2004, p. 193-194). Bij bepalingen van openbare orde gaat het onder andere om de bevoegdheid van de rechter zelf (CRvB 23 mei 2002, «JB» 2002/193), maar ook om de bevoegdheid van een bestuursorgaan een besluit te kunnen nemen (ABRvS 26 november 2003, «JB» 2004/46). Zie verder ABRvS 15 april 1997, AB 1997, 305, m.nt. O.H. Minjon en CRvB 13 februari 1998, AB 1998, 188 (Onbevoegd besluit in mandaat). In ABRvS 15 februari 1999, «JB» 1999/67, m.nt. ARN wordt de toets van de bevoegdheid van het bestuursorgaan nog ten onrechte onder de ambtshalve aanvulling van rechtsgronden als bedoeld in art. 8:69 lid 2 Awb, geschaard. De plicht van de rechter om ambtshalve te toetsen of het bestuursorgaan bevoegd is, gaat zelfs

zo ver dat hij moet toetsen of het onderliggende algemeen verbindend voorschrift waarop de bevoegdheid van het bestuursorgaan steunt, verbindend is (ABRvS 3 mei 2006, «JB» 2006/189, m.nt. F.A.M. S. en ABRvS 6 september 2006, AB 2006, 358, m.nt. J.J.J. Sillen).

4. Nadat de Raad ambtshalve heeft vastgesteld dat sprake is van een onbevoegd genomen besluit, dient de vraag te worden beantwoord welke consequenties hieraan verbonden moeten worden voor de beslissing op het ingestelde hoger beroep. In de zaak ISD Noordenkwartier was hoger beroep ingesteld door het college van B&W van de gemeente Noordenveld. Het college zou alleen in hoger beroep ontvangen kunnen worden als het zelf bevoegd was het bestreden besluit te nemen. Immers dan geldt het college als belanghebbende ex art. 1:2 lid 1 jo. lid 2 Awb en alleen een belanghebbende kan hoger beroep instellen bij de Centrale Raad van Beroep (art. 18 lid 1 Beroepswet). Aan deze eis zou niet voldaan zijn in het geval er sprake was van een rechtsgeldige delegatie aan het dagelijks bestuur van ISD Noordenkwartier. In die situatie is de beslissing op de aanvraag voor bijstand een besluit van het dagelijks bestuur, dat de bevoegdheid volgens art. 10:13 Awb onder eigen verantwoordelijk uitoefent. Het college van Noordenveld zou dan volgens art. 10:17 Awb niet meer bevoegd zijn om de gedelegeerde bevoegdheid uit te oefenen. Hetzelfde geldt voor de beslissing op het bezwaar waartoe het dagelijks bestuur als primair beslissend bestuursorgaan, bevoegd zou zijn (art. 1:5 lid 1 Awb). Met andere woorden: het dagelijks bestuur geldt dan als belanghebbende ex art. 1:2 lid 1 jo. lid 2 Awb en niet het college. Reden is dat ten gevolge van de delegatie sprake is van een aan het dagelijks bestuur toevertrouwd belang (zie over art. 1:2 lid 2 Awb, ABRvS 28 april 2004, «JB» 2004/238, m.nt. R.J.N. S.).

Doordat achteraf blijkt dat er geen sprake is van een geldige delegatie, is de bevoegdheid om in casu een beslissing te nemen op de aanvraag voor bijstand bij het college van Noordenveld gebleven. Dat betekent dat de bevoegdheid om een beslissing op het bezwaar te nemen ook bij het college is gebleven. Kennelijk, gelet op de overwegingen van de Raad, heeft het college van Noordenveld de beslissing op bezwaar genomen welke vervolgens in beroep is vernietigd. Men kan de overwegingen van de Raad, door de verwijzing naar de wettelijke systematiek van de WWB en de Awb, ook zo lezen dat het dagelijks bestuur van ISD Noordenkwartier in mandaat de beslissing op bezwaar heeft genomen. Maar dan zou in de taakstelling van de Regeling ISD Noordenkwartier ook een mandaat van de beslissing in bezwaar aan het dagelijks bestuur van ISD Noordenkwartier gelezen moeten worden. In beide lezingen is het dan het college dat, achteraf gezien als bevoegd bestuursorgaan, terecht in hoger beroep is gekomen. De Raad kon de zaak vervolgens inhoudelijk beoordelen.

5. In de zaak Kompas stelt de Raad vast dat het dagelijks bestuur van Kompas niet bevoegd was om het terugvorderingsbesluit te nemen. De bevoegdheid was aan het college van Simpelveld gebleven. Volgens S.E. Zijlstra e.a., Mandaat en delegatie, Algemeen bestuursrecht 2001, Den Haag: BJu 2001, p. 203, is bekrachtiging (achteraf) van het krachtens in vermeende delegatie genomen besluit, onmogelijk. Wel zou moeten worden onderzocht of de ongeldige delegatie niet kan worden geconverteerd in een geldig mandaat. Een dergelijke oplossing is gekozen in CRvB 11 december 1986, TAR 1987, 50, m.nt. Van Male en CRvB 31 januari 2002, AB 2002, 230, m.nt. WV. De Afdeling wilde in ABRvS 1 maart 2001, «JB» 2001/92 niets weten van een dergelijke conversie. Zijlstra e.a., p. 45, merken daar op, onder verwijzing naar Schreuder-Vlasblom, De Algemene wet bestuursrecht. Het

bestuursprocesrecht, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 2001, p. 188, dat de Centrale Raad van Beroep soms, hoewel niet consistent, opteert voor het in stand laten van de rechtsgevolgen op grond van art. 8:72 lid 3 Awb. Soms worden delegatiegebreken zelfs na bekrachtiging ter zitting gepasseerd. Het bestreden besluit is dan gegeven vanwege het bevoegde orgaan. CRvB 25 maart 1997, «JB» 1997/91 is een voorbeeld van toepassing van art. 8:72 lid 3 Awb na bekrachtiging van het onbevoegd genomen besluit.

In de zaak Kompas heeft de Raad (r.o. 5.5.1), met het oog op een definitieve geschilbeslechting, het dagelijks bestuur verzocht de zaak voor te leggen aan het college van Simpelveld. Het college heeft vervolgens bij besluit van 19 december 2006 verklaard het bestreden terugvorderingsbesluit van 5 augustus 2005, alsmede het daaraan ten grondslag liggende beleid, voor zijn rekening te nemen. Gelet op die brief onderzoekt de Raad vervolgens of er ruimte is om de rechtsgevolgen van het te vernietigen besluit van 5 augustus 2005 in stand te laten. Daarvoor wordt nagegaan of het besluit de toets aan het recht kan doorstaan.

De overweging van de Raad laat zich lezen als een bekrachtiging van het onbevoegd genomen besluit door het college. Een soortgelijke oplossing werd gevolgd in CRvB 21 april 2005, RSV 2005/163, m.nt. Stijnen onder RSV 2005/164. Feitelijk wordt hier de bestuurlijke lus toegepast door eerst een tussenbeslissing te nemen waarin aan het dagelijks bestuur gevraagd wordt de kwestie voor te leggen aan het wel bevoegde bestuursorgaan, het college van Simpelveld. De figuur van de bestuurlijke lus is voorzien in art. 8:72 lid 4 en afd. 8.2.7. Tussenuitspraak, van het Voorontwerp Wetsvoorstel aanpassing bestuursprocesrecht (zie hierover B.J. Schueler e.a., Definitieve geschilbeslechting door de bestuursrechter, Derde evaluatie van de Algemene wet

bestuursrecht 2006, Den Haag: BJu 2007, p. 62-65). Het bestuursorgaan krijgt dan volgens het voorgestelde art. 8:80a de gelegenheid de aangeduide gebreken weg te nemen. In de toelichting op het Voorontwerp, p. 39, wordt gesteld dat de bestuurlijke lus er toe dient om definitieve beslechting van geschillen te bevorderen. Er wordt echter ook benadrukt dat de rechter af kan zien van toepassing van de bestuurlijke lus op de grond dat een bestuursorgaan te slordig met voorschriften omspringt. De bestuurlijke lus mag geen vrijbrief worden voor bestuursorganen. Dat is een kanttekening welke volgens mij aandacht verdient. Het delegatiegebrek betreft een fundamenteel punt nu het de bevoegdheid raakt van een bestuursorgaan. Omdat bij delegatie een ander bestuursorgaan verantwoordelijk wordt voor de uitoefening van de bevoegdheid, dient er een uitdrukkelijke wettelijke grondslag te zijn (zie art. 10:15 Awb en PG Awb III, MvT, p. 459). Dit uitgangspunt krijgt extra gewicht bij voor de burgers belastende besluiten, zoals hier een besluit tot terugvordering van bijstand. Hoewel finale geschilbeslechting valt toe te juichen, dient de bestuursrechter hiermee bij onbevoegd krachtens delegatie genomen besluiten terughoudend te zijn, ook al valt er voor de burger weinig te winnen met een herhaling van zetten. Het is een verkeerde boodschap aan bestuursorganen als fundamentele delegatiegebreken, zoals in de zaak Kompas, te eenvoudig worden afgedaan.

LJMT